

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO.

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCE,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima-secunda
Februarii, anno Domini M. DCC. XLII.

M. RAYMUNDO DE LA RIVIERE,
Doctore Medico, Præside.

An inflammationi pro variâ sede resolutio, vel suppuratio potior?

I.

CUTI affectus fere omnes ab inflammatione. Quæ solidorum fluidorumque morbus est. Dum urget stagnare latices, fermentescere; vasa distendi, dolere, violari. Communis totius corporis hostis, extus intusque sævit. Vel ipsis innata musculis & externis partibus febres ciere valet, necisque formidinem incutere. Quid cum interiora viscera, ipsumque tangit vitæ sanctuarium? Illius pro diversâ sede, indolis, curationis, eventus magna differentia. Magna pariter ejusdem pro diversâ vasorum quantitate diversitas. Doloris quem excitat rectè quoque ex variâ partium elasticitate & rigiditate modum æstimaveris. Alia igitur quæ membranam, aponevrosim, intestinum, alia quæ viscerum vasculosorum pulmonis, hepatis, cæterorumque id genus substantiam occupat. Hæc coacervata, turgida, varicosa non ita vivide indolescit. Illa extensa, distenta, ramosa est, doloreque acuto & pungenti infesta. Dissimilis etiam si musculosas & externas oblideat partes. Rotundum, splendentem, rubicundum in tumorem attollitur, caloreque urenti, pruritu, pulsatione ægnos exercet. Resolvitur, suppurat, vertitur in gangrenam. Triplex hic numeretur dumtaxat inflammationis exitus. Scirrhus enim nunquam nisi in parte glandulosa. Ibi ab inflammatione productus eâ discussa remanet. Quin in aliis vasis, aliâ de causâ, & absque ullâ phlogosi sæpius oritur. Ut varium finem, sic & causam quoque variam agnoscit inflammatio. Internam scilicet & externam. Externa causa est, quicquid dolorem & vasorum crispationem præcitat. Interna vero cruda, spissa materies atque à naturâ quocumque modo aliena. Hanc attenuandam, discutendam, expellendam, generales artis leges imperant. Quo modo? Quânam viâ? Id callere quis poterit, nisi veram inflammationis naturam, perspectam habeat?

A

NATA semel inflammationis causa, sanguinem in ipsismet vasis impedit principium est. Per ea tardius seigniusque incedit, ex ipsis minus liberè egreditur. Nihilominus interea cruor alius assueto decurrens gradu, his allabatur. Hinc intromittitur plus fluidi in ea, quam egeritur. Pullat, piem, urget elastiorum vasorum parietes. Quæ primò flecti dociles, cedunt, ampliantur, expanduntur. Dein ad ultimam extensionem acti rigent, resistunt, renitentur. Sic iniquo cruore præto-coarctatus, quâquaversus locum quæritat. Violatis hinc capillorum alborum ostiolis, in ea facit impetum. Illinc retroagitur in adjacentes majores ramos. In his similia jam fieri, labem per viciniam contrahi, mortuum delescere. Mox rubor, pulsatio, dolor, aliæque inflammationis symptomata. Hucusque proventus morbus resolutione vel suppuratione sanabilis. Verùm si his omnibus auctis malum ingravescat, tonus vasorum validè diuturnâque tensione frangatur, aut aliâ quavis antecedenti causâ hidropo, senio, languore, vix ullam capit medelam. Per has obstructorum vasorum salebras ægrè sese sanguis explicat. Vasa torpent, oriantur. Unde mortis fluidorum, si quis adhuc superest, integra abolitio. Has igitur partes communi vitæ fomite destitutas perfundari necellum est. Nullo amplius motu subactæ plurimas patiuntur mutationes, sensim degenerant. Principia diversimode evolvi, coadunari, separari declarant color lividus, emphysema, phlyctæna. Brevi explicatur fœtidum alkali consueta soboles putredinis, eaque organa jam afflata mortis halitu cadaverosum spirant odorem. Haud mora corruptæ particule à continuis vasisbus haustæ, ad usque penetrantia vitæ deferuntur. Unde universum distributæ per spasmos ubique excitatos, pulsu contracto atque accelerato, frigidum exprimunt sudorem, instantis lethi prodromum. Hæc tam dira, tamque funesta duobus potissimum præcaveri possunt modis. Suppuratione scilicet & resolutione. Horum unus pro variis casibus alteri præstat. Incertus hæres? Naturam ducem, sequere, eamque curandi rationem suscipe, ad quam & indoles morbi proclivior & natura propior.

I I I.

SANGUIS itaque ita impactus est, ut nullatenus possit resolvi, vasis tamen remanet adhuc tonus atque robur? Instantem omnineri suppurationem. Quid enim, his partibus vita superest. Motus imminutus quidem, sed non omnino desinit. Alterantur proinde latices, minime putrescunt. Deinde per tempus salina spicula ex moleculis oleosis quibus obvolvebantur sese expediunt. Unde jam alia sanguinis indoles. Talibus ille munitus armis, & pressione validè actus, vasorum parietes quibus coercetur, perpetuo nisu quatit, diruit, ruptisque re-pugulis effunditur. Cræbra ubique ruina, plurima colluvies. Hæc inter nihilominus pulsant vasa, atque in magnas aguntur oscillationes. Sequitur oleosarum, ferolarum, solidarum partium cyllisio, attritus. Attenuata valculorum frustula vehit sanguis jam decolor. Albet, inspissatur, genuinum in pus convertitur. Verùm postea quàm diversâ partis affectæ facies! Haud mora pus confectum evacuat: vasa pressione liberata, quidquid superflui liquoris est, liberè eructant: jam cum tensione dolor evanescit: redit antiqua flexibilitas: molles redeunt oscillationes: leni æquabilique pulsatione micant arteriæ: succrescunt ultro truncatorum vasculorum extrema nullo tunc obice frænata: nova carnis luxuriat species: assluit jugiter succus nutritius, atque undique scaturiens has omnes alluit partes, quas deinde spissior solidiorque factus firmiori nectit vinculo. Sic ad primum pars quævis redit statum, sic perficitur suppuratio. Verùm Huic scenæ qualibet pars idoneum est theatrum? An in organo solidioris texture rarioribus

3

instructo sanguineis ductibus? Ea vasa validioribus munita membranis cruor nescit superare, vel si ruptis quibuscum exiliat, semel effusus ab aliis nimium distantibus vix ullam accipit pulsationem, imperfectè itaque subactus stagnat, vel resolvendus, vel putredinem concepturus. An in parte substantiæ laxioris, multis refertà capacibus vasis, frequentique anastomosi maritatis? Illic impediri, cumulari, premi incipit? Eum statim qua resistentia minor, adjunctorum hiantia undique vasorum ora subire & quâ data porta effugere manifestum est. Aliunde partes illæ quò molliores, flexibilioresque, eò cedendo magis nitenis conamina sanguinis faciliùs effugiunt. Harum igitur fabrica suppurationi minimè favet. Proinde inflammatio in membranis, pulmone, liene, cæterisque id genus partibus orta ad resolutionem promptior quàm ad suppurationem. Contra verò si ad musculos, adipem, cutemque feratur, quàm diversa illius conditio! Omnia ibi suppurationi dicata videntur atque ordinata. Illic vasorum dispositio ea est, ut quamvis satis conferta sint, tamen eorum neque sint adeo frequentes anastomoses, nec ita magnæ cavitates. Hinc sanguis his detentus non tam liberè potest divagari. Angustioribus coactus limitibus, turgent magis ea vasa alia aliis superstrata, tumor exoritur sensim. conglomeratur inflammatio: pus generatur: pars magis ac magis prominet: abscedit.

I V.

PRO variâ igitur sede faciliùs difficiliùsve suppuratio instituitur. Nec felici semper ea gaudet exitu. Porior quandoque resolutio. Negares adhuc? Aut internam aut externam obsidet partem inflammatio. Ecquid internarum inflammationum resolutionem omnimode necessariam rationibus stabilire est opus Num eam satis non suadent finestissimæ sevientis ibi suppurationis strages? Quinimò in aliquo viscere vitæ primariò famulanti vix nata, ægrum enecat protinus. Quotuplici igitur si internè grassari incipiat nomine formidanda! Viscera miserè depascitur, nullaque sapiùs arte compefcibilis, irreparabilia populatur organa. Verbo suppurationem internam, canè pejus & angue vitandam nemo disistitur. Verùm si externa est inflammatio, alia sane illius conditio. Quin potiore illi suppurationem nihil non videretur commonstrare. Licet à quibusdam inutilis habeatur suppuratio, earum præsertim quæ absque gravi morbo interno ultra nascuntur ad habitum corporis. An merito? Quid ex eâ runc temporis boni malive sit expectandum expendas priùs, dein ipse iudex esto. Materiam vitiatam, atque a naturali constitutione abhorrentem inflammariis contineri vasis satis demonstrant inflammationis symptomata. Eam in curando morbo foras amandam non controversitur. Id resolutione tentaveris? Ipsam topicis attenuatam diviamque posse per cutis inflammata porulos transmeare ne credas. Florum pharmacum virtus in solida exeritur præcipuè. Partibus quibus ea medicamina pollent activis vasorum augentur vires, tonusque roboratur. Unde sanguis impactus vividius premitur verberaturque. Quid tum? Nil inde boni exurgeret sanè, ni sanguinis impetus copiaque venæ sectionis ope minueretur, tunc inflammationem aliquando discurti non mirum. Hâc solâ ratione resolutioni consilium. Aut si crassioris, atque oleosæ sint indolis ea medicamina, cutis spiracula occludendo, subtilioris cohibent effluxum materiæ, quæ intra canales retropressa hærenti ibi sanguini fluiditatem conciliat atque mobilitatem. Patet inde quocumque modo resolvatur inflammatio, nullatenus tamen semen eliminari morbificum. Imo è suâ sede semel dimota ea materia, cum reliquo sanguine circulationis repetit vias, totum corpus pervagatur errabunda, parresque ad singulas rapitur, hic & illuc novum sapiùs procreatura morbum. Talia præcavendi quænam possior via, quàm si inflammationi suppuratione suis imponatur? Ad eas partes

4

quæ aliquâ sollicitantur irritatione, humores confluere notissimum. Pravos igitur succos in iis locis quæ suppuratione exercentur detineri, eorum illuc fieri concursum, hisque ibi parari exitum, quis dissidebitur? Quæ si externa est, quid habet in se periculi, præsertim cum ad perfectam cicatricem brevi possit reduci.

V.

UT igitur ex variâ sede Inflammationis ad resolutionem vel suppurationem proclivitas varia, sic ex parte quoque affectâ hujus vel illius finis repetenda salubritas. Id autem animadverti meretur maximè, quòd ille exitus qui ex inflammationis naturâ magis est, ad sanitatem quoque conferat magis. Idcirco inflammationis internæ resolutionem, ut saniores, sic faciliorem meritò dixeris. Major etenim interioris texturæ pars, illius est fabricæ, quam difficilius ad suppurationem vergere vidimus. Quippe aut membranaceæ sunt, tenues, atque simplici vasculorum reticulo instructæ, aut in substantiâ molliori infinita complectuntur sanguinea vasa capacia, frequentique anastomosi juncta. Pariter cum utilior demonstrata fuerit externarum suppuratio; musculique, pinguedo & cutis, in quibus facillimè instituitur, externum occupent corporis habitum, pater ibi natæ inflammationis, & promptiorem simul, & potiore esse suppurationem. Eò igitur his indicationibus obsequendum lubentius, quòd & naturæ voto simul & sanitati consulimus. Cum autem inflammationes externas ad suppurationem potissimum perducendas esse dicimus, hæc de omnibus generatim minimè dicta sonto, verum de tumore tantum inflammatorio à causâ internâ orto. Cujus etiam si suppuratio maximè nobis ardeat, eam idcirco, in omni omnino parte instituendam cave concludas. Naturam illuc vergentem sequi, juvare, noxiis liberare humoribus mens nobis est, ipsi vim facere horret animus. Exulent ergo penitus turundæ, caustica, aliæque id genus, quibus inutilis puris elicitur colluvies. Sunt etiam partes externæ, quarum suppuratio infausta nonnunquam est. Illæ scilicet quæ glandulosæ sunt, aut quibus fistulæ familiares. Sequuntur enim aliquando scirrhi, ulcera callosa, sinuosa, carcinomata. Absit itaque ut in ejusmodi partibus mammis nempè, ano, ore, generationis organis exterioribus illam stabiliendam suadeamus. Eam contra illis nisi absolutè critica sit, aut ineluctabilis vitandam omnimode præcipimus. Ut igitur ritè curetur inflammatio, maxima partis affectæ habendæ ratio & idcirco concludimus,

Ergo inflammationi pro variâ sede resolutio, vel suppuratio potior.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

*M. Ludovicus - Alexander.
Vieillard.*

*M. Ludovicus Guillelmus Le
Monnier.*

*M. Josephus Exuperius Ber-
sin, Supremi Valachiae &
Moldaviae Principis Medi-
cus Primarius.*

*M. Joannes - Ludovicus Bande
de Ladoy.*

M. Carolus Dionis.

M. Gedeon de Rabours.

M. Petrus le Tonnelier.

*M. Nicolaus Andry, Antiquus
Facultatis Decanus & Le-
ctor Regius.*

*M. Petrus - Joannes Burette,
Professor Regius, & è Re-
giâ Numismatum Academiâ.*

Proponebat Parisiis PETRUS-JOSEPHUS MACQUER, Parisinus,
Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1742. à sextâ ad meridiem.